POSTASI G
ŞLERİ MÜD

TÜSTAV
Arşivi
Kemal Sülker
Koleksiyonu

Kurban Bayramınız kutlu Olsun

Maden-iş'e üye Ol

MADEN-İŞ

ictimai- iktisadi-Fikir-Magazin

- İŞÇİNİN REFAHI, MEMLEKETİN İSTİKBÂLİYLE ALÂKALIDIR.
- SENDİKA, İŞÇİNİN GÜVEN KAYNAĞIDIR.
- SENDİKA, İSTİHSALİ ARTTIRAN BİR VARLIKTIR.
- İŞE SADAKAT VE BAĞLILIK TÜRK İŞÇİSİNİN ŞİARIDIR.

YIL: 1 — SAYI: 14 6 Temmuz 1957 Cumartesi İdarehane: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No: 38, Kat: 2 — İstanbul Telefon: 27 21 39

Türk-iş 3 ncü Genel kurulunda Delegeler

GREV HAKKI İSTERİZ

Sendikalar Anayasa Teminatı ALTINA ALINMALIDIR

Ucretler ayarlanmalı - işçinin Sosyal durumu düzenlenmeli - Yaşayış Seviyesi Yükseltilmelidir

Uzun zamandır hakkında çeşitli yorumlar yapılan ve dediodusu edilen (Türk - İş) Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 3 üncü Genel Kurulu, 19 Haziran günü saat 10 da, Ankara Rüzgârlı sokaktaki İnşaat İşçileri Sendikasının lokalinde toplanmıştı.

Toplantıya 7 teşkilâtın 61 delegesi iştirak etmişti. Delegelerden fazla da kongreyi merak saikasiyle takibe gelenler vardı. Bunlar arasında İstanbul'dan bile, vazifesi olmadığı halde, gelenler vardı.

(Kongreye, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği delegesi olarak, Türkiye Maden - İş Sendikasından Kemal Türkler ile Cabir Metilli iştirak etmişlerdir.)

Davetli kalabalığı arasında Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan, bütün arzulara rağmen yoktu. Hattâ bazı delegeler, Çalışma Vekilinin, en üst işçi teşkilâtı kademesi olan Türk-İş'in, çok şeyler ifade eden bu kongresinde bulunmamasını üzüntü ile andılar.

Genel Sekreter İsmail İnan, delegelere cevap verirken, Çalışma Vekilinin resmen davet edilmiş olduğunu açıkladı.

Kongre, 19, 20, 21 Haziran günleri üç gün devam etti. Başkan divanı seçiminden itibaren kongrenin hararetli olacağı tahmin ediliyordu.

İlk gün raporlar okundu ve komisyon seçimleri yapıldı.

(Devamı 2 ncide)

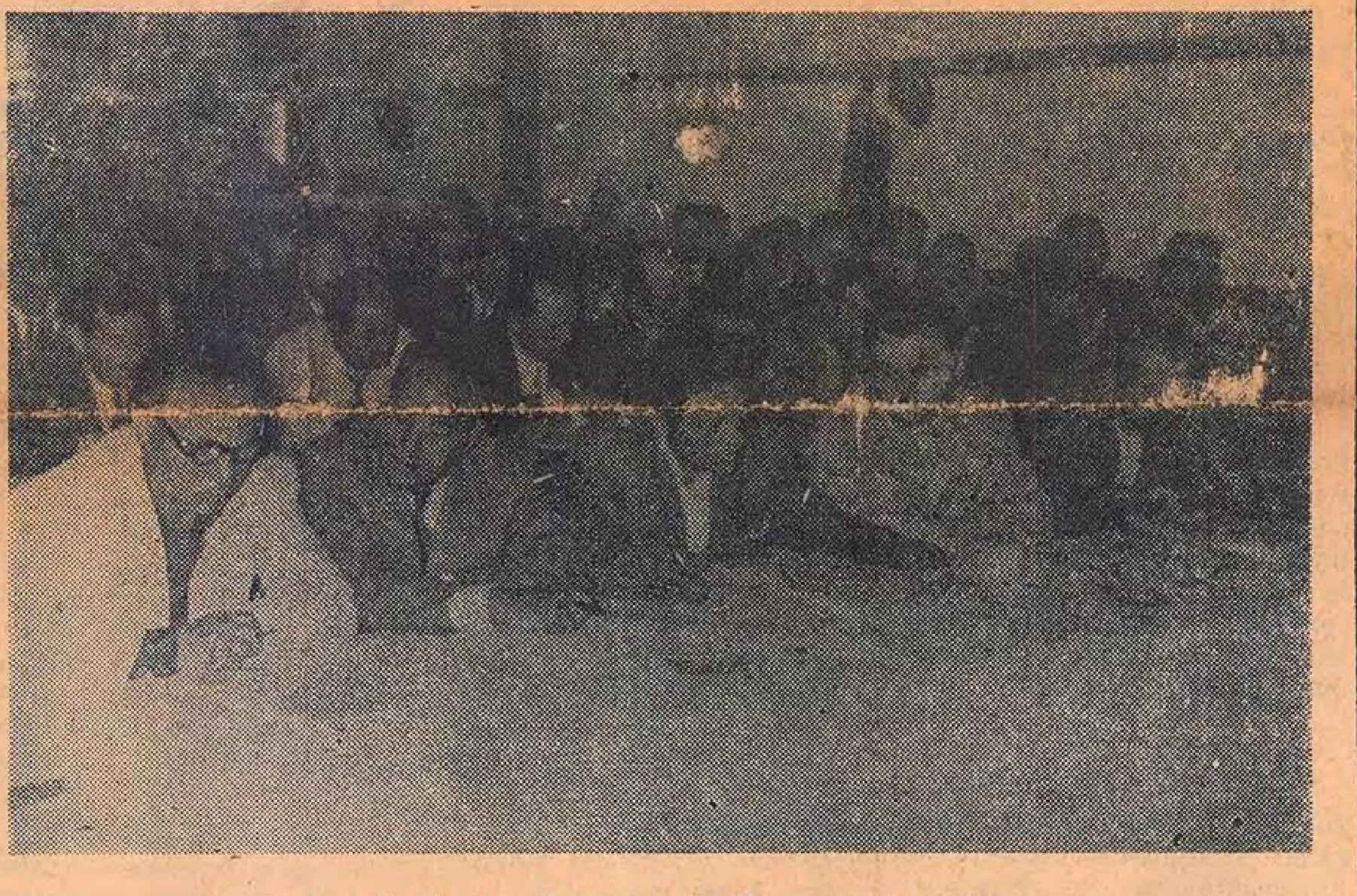

Türk - İş Kongresinde delegeler dikkatle müzakereleri takip ediyorlar...

Türk-Iş iş Başında

BAŞKAN VE GENEL SEKRETER İLK OLARAK İSTANBUL SENDİKALARINI ZİYARET ETTİ — BİRLİKTE TOPLANTI YAPILDI...

Türk - İş (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) yeni icra heyetinden Başkan Nuri Beşer ile Genel Sekreter İsmail İnan geçen hafta İstanbul sendikalarını teker teker ziyaret etmişler ve sendikaların umumî mahiyetteki dileklerinin ne olduğunu sormuşlardır.

Bundan başka, 1 Temmuz pazartesi akşamı, İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinin Beşiktaş'taki lokalinde, bütün İstanbul sendikalarının başkanları ve Türk - İş Başkan ve Genel Sekreterinin iştiraki ile bir toplantı tertip edilmiştir.

Toplantıda, Türk - İş'in hareket hattı üzerinde konuşmalar ve teklifler olmuş ve Türk - İş'in malî durumu müzakere edilmiştir.

Türk - İş kongresinde, malî durumla alâkalı olmak üzere, Ana Tüzüğün 13 ve 17 nci maddeleri tâdil edilmiştir.

Bu duruma göre:

1 — a) Sendika âzaları için evvelce mevcut olan 5 kuruşluk aidat, aidat ödeyen üye miktarı nazarı itibara alınmak suretiyle 5 kuruşa çıkarılmış ve bu aidatların ödenmesi mevzuunda, doğrudan doğruya sendikalar muhatap tutulmuştur.

(Devamı 3 üncüde)

Yüksek hakem kurulu kararı

MADEN - İŞ SENDİKASI ANKARA'YA TEL ÇEKTİ

Av Fişeği Fabrikası işçilerine ve Varol Karyola Fabrikası işçilerine zam yapılması hususunda açılmış bulunan toplulukla iş ihtilâfları uzun zamandır Ankara Yüksek Hakem Kurulunda bulunmaktadır.

Türkiye Maden - İş Sendi-

(Devamı 2 ncide)

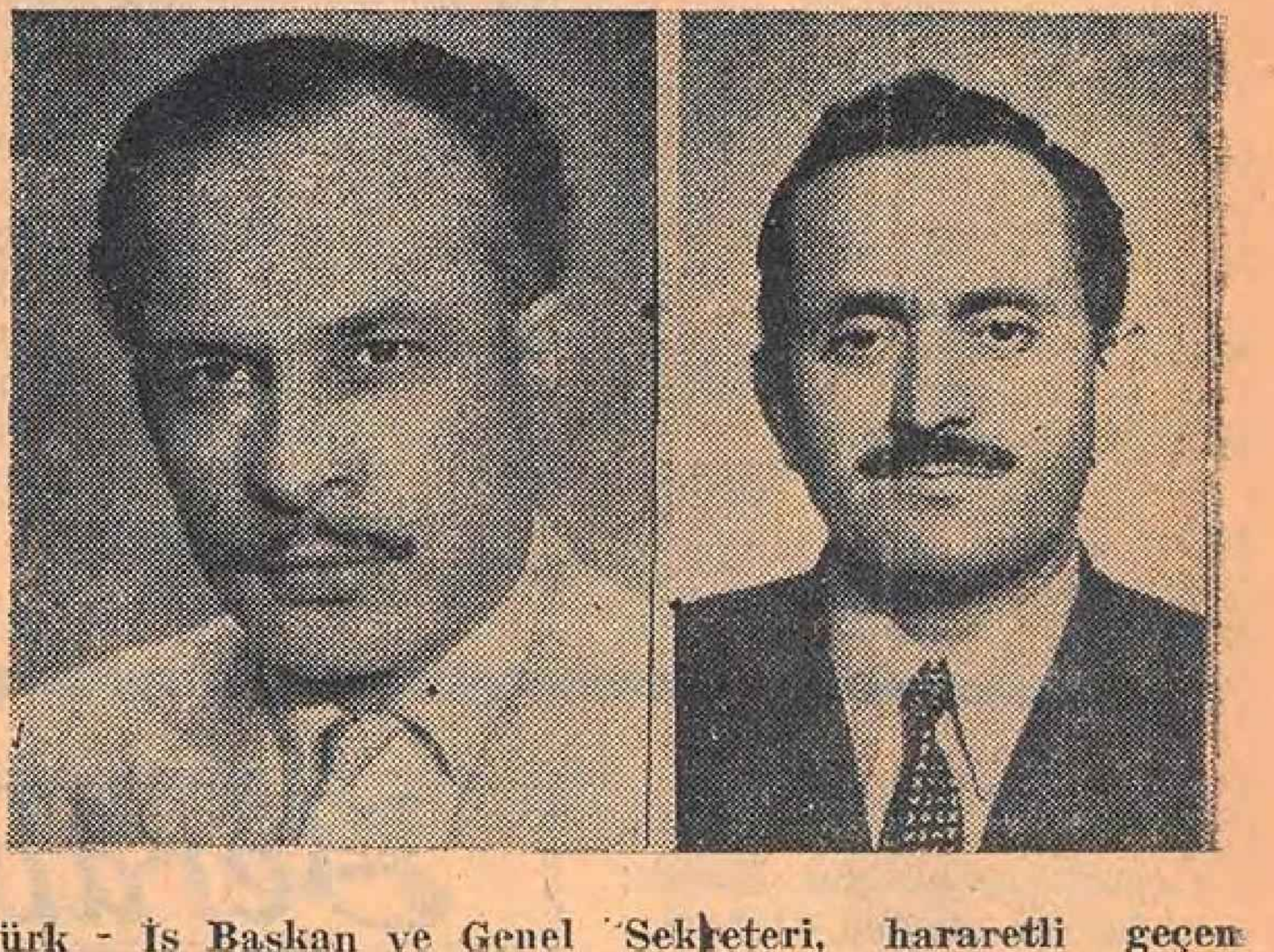

Türk - İş Başkan ve Genel Sekreteri, hararetli geçen kongreden sonra, ilk olarak İstanbul sendikalarını ziyaret etmişler, istikbâl hakkında sendikaların dileklerini sormuşlardır. Resimde (soldan sağa) Başkan Nuri Beşer, Genel Sekreter İsmail İnan görülüyor...

İşçi Sigortaları Kurumunun Onikinci Genel Kurulu

İşçi Sigortaları Kurumunun 12 nci Genel Kurul toplantısı 11 Haziran salı günü saat 10 da, Kurumun Merkez binasındaki salonunda, Çalışma Vekilinin nutku ile açıldı ve 17 Hazirana kadar çalışmalar devam etti.

Delegeler fasılasız olarak, üç gün konuştular, Sigortanın aksak noktalarını tenkid ettiler ve istikbâl için bir çok

(Devamı 2 ncide)

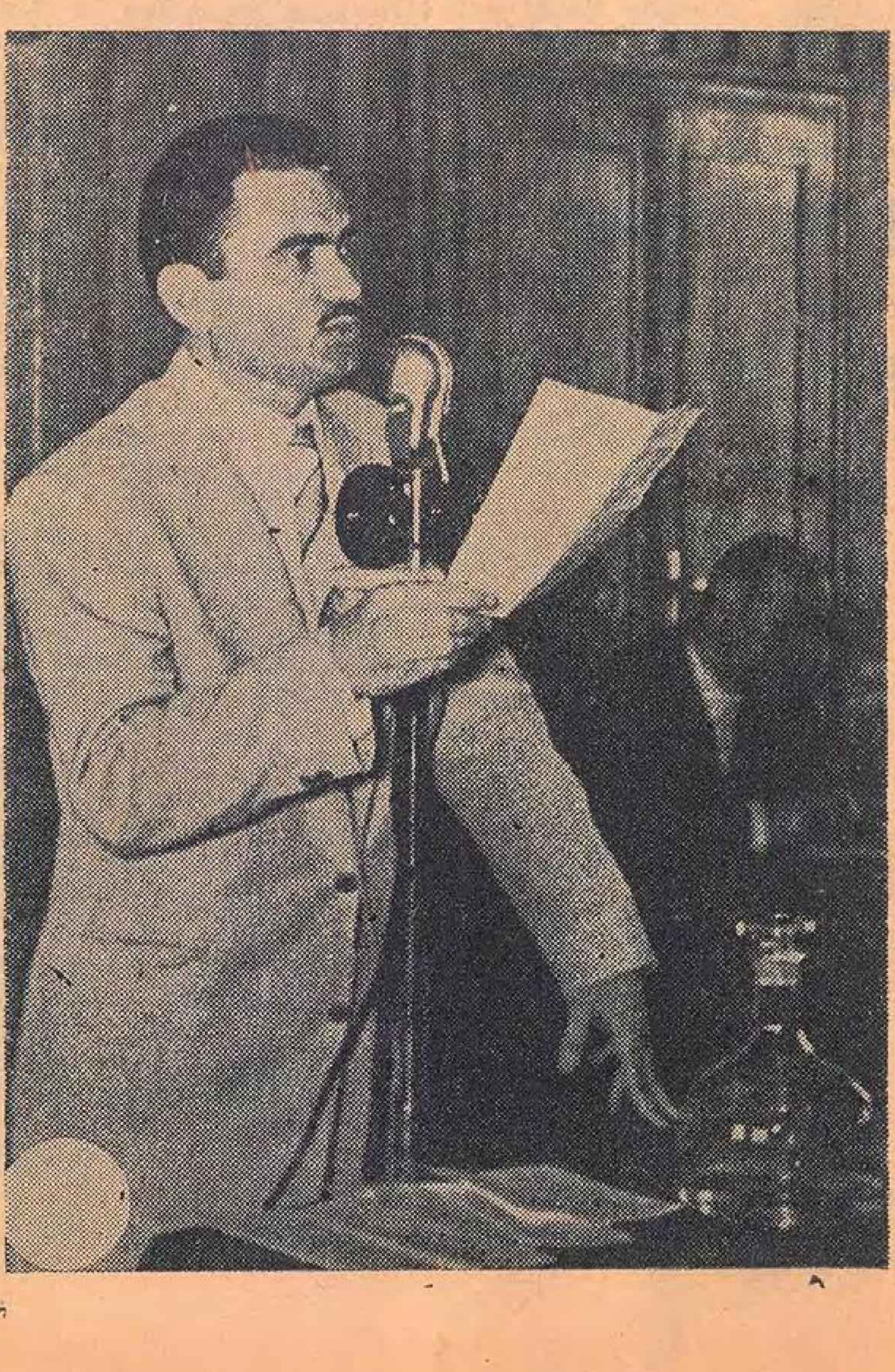

Türkiye Maden - İş Sendikası Reisi Kemal Türkler, İşçi Sigortaları Kurumunun 12 nci Genel Kurulunda; maden, madenî eşya ve makina sanayii işçilerinin sigorta hakkındaki dert ve dileklerini belirtiyor ve bunların bir an evvel hallini istiyor...

Ham Madde

Halıcıoğlu, Sütlüce'de kurulu Şakir Zümre Fabrikası işçilerinin yüzden fazlası, iki aya yakın zamandır çalıştırılmamakta ve işçiler yarımşar yevmiye ile bekletilmektedir.

Türkiye Maden - İş Sendikasının bu hususta yapmış olduğu etraflı tetkik neticesinde, müesseseye lâzım olan pik ve 1 mm. demir saç ham maddesinin olmadığı ve müessesenin ham madde tedariki mevzuunda yapmış olduğu bü

(Devamı 2 ncide)

İZMİT BÖLGE MERKEZ ŞUBESİ KURULDU

BÖLGENİN SEMT ŞUBELERİ DE KURULACAK

Türkiye Maden - İş Sendikası, son günlerde müthiş bir faaliyet devresine girmiş bulunmaktadır. Bir yandan üye kaydı kampanyası devam ederken, bir yandan da yeni yeni şubeler açılmak suretiyle, teşkilât genişlemektedir.

Geçen hafta içerisinde, İzmit Boru Fabrikası işçileri ile Sendikanın yaptığı sıkı temaslar ve İzmit bölgesinde geniş ölçüde maden, madenî eşya ve makina sanayii iş kolunda kurulu işyerleri ve çalışan işçiler olduğu anlaşılmış olduğundan, bu bölgede bir (Bölge Merkez Şubesi) nin kurulmasına karar verilmiş ve şube müteşebbis heyeti teşekkül ettirilmiştir.

Önümüzdeki günlerde, şube-

(Devamı 3 üncüde)

Bakırköy Emaye fabrikası işçileri müesseseden Memnun

Bakırköy Yenimahalle'de kurulu Emaye Fabrikası işçi mümessilliği ile müessese arasındaki temaslar iyiye doğru gitmekte ve tarafların karşılıklı hüsnüniyeti iyi neticeler vermektedir.

Mümessillik, Türkiye Maden - İş Sendikasının Bakırköy Şubesi vasıtasiyle sendikaya şu hususları bildirmek-

(Devamı 2 ncide)

Türk işçisinin tabii haklarından

Senelik ücretli izin kanunu çıkmalıdır

Türkiye Maden - İş Sendikası, Hükûmete ve alâkalı yerlere müracaat ederek, ücretli izin kanununun bir an evvel çıkarılmasını istemiştir.

Bilindiği gibi, senelik ücretli izin kanunu tasarısı T. B. M. Meclisine gelmiş ve komisyonlara verilmiştir. Fakat, bugüne kadar bir çok vaadlere rağmen, bir türlü bu kanun çıkmamıştır.

Memleketin kalkınmasında ve bilhassa Türk sanayiinin inkişafında büyük alın teri ve emeği bulunan Türk işçisinin, senelik ücretli izin, tabiî bir hakkıdır.

Bütün sene çok zaman ve çok işyerlerinde fazla mesaili olarak, günde on bir saat çalışan, yorulan Türk işçisinin, senede bir defa, bir iki haftalık dinlenmek hakkı değil midir ?..

Dinlenen işçi, yeni çalışma yılına daha dinç girecek ve memleket sanayiinin gelişmesinde, istihsalin artmasında daha büyük rol oynayacaktır.

İşçi Sigortaları

(Baştarafı 1 incide)

hiç değilse, İşçi Sigortalariyle alâkalı mevzular hakkında Genel Kurula bildirmek isteyecekleri fikir ve mütalealarını ihtiva eden raporlarını Genel Kurula göndermelerinin sağlanması;

2 — İşçi Sigortalariyle ilgili kanun lâyihalarının, Vekiller Heyetine sevkedilmeden evvel, alâkalı fakülte ve teşekküllere gönderilerek, mütalealarının alınması;

3 — İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık hallerini azaltacak ve dolayısiyle iş gücünün korunmasını sağlayacak olan, İşçilerin Sağlığını Koruma ve İş Emniyeti tedbirlerinin daha şümullü olarak tatbikinin temini;

4 — 6900 sayılı kanunun 10 uncu maddesinde derpiş olunan işe alıştırma (Rehabilitasyon) mevzuunun mümkün olan kısa zamanda kuvveden fiile çıkarılması;

5 — İşsizlik Sigortasının ihdası hususunda yapılan tetkiklerin neticelendirilmesi;

6 — Millî Müdafaa Vekâletine bağlı iş yerlerinde çalışanların da, İşçi Sigortaları rejimine tâbi tutulmaları hususunun tetkiki;

7 — Hastalık ve Analık Sigortası finansmanına devletin de iştirak etmesi imkânlarının araştırılması;

8 — Hazırlanmış olduğu öğrenilen Güven Bank Kanunu lâyihasının bir an evvel Büyük Millet Meclisine sevkedilmesi;

arza şâyân görülmüştür.

9 — Tek işçi çalıştırılan iş yerlerinde çalışanların da, İşçi Sigortalarından faydalandırılmaları hususundaki dileklerin, B.M.M. ne sevkedilmiş bulunan Sosyâl Sigortalar Kanunu lâyihasiyle yerine gelmekte olduğu memnuniyetle öğrenilmiştir.

10 — İşçi meskenleri için yapılan ikrazat faizinin yüzde 4 den aşağı indirilmesi, itfa müddetinin uzatılması, vergi ve harç muafiyeti sağlanması ve bu mevzu ile ilgili olarak izhar olunan diğer temenniler tetkik edilmiştir.

Şigortalıları sür'atle, ucuz ve elverişli birer meskene kavuşturmak ve İşçi Yapı Koo- temennilerde bulundular.

Umumî mahiyette olan dileklerin bir kısmı şunlardır:

A — Çalışma Vekâletine müteveccih dilekler:

1 — Akademisyen üyelerin Genel Kurula iştirak ve devamlarının temini ve bunun mümkün olmadığı hallerde,

peratiflerinin karşılaşmakta oldukları çeşitli müşkülâtı ber taraf etmek gayesiyle, yeni bir İşçi Meskenleri Kurumu Kanunu lâyihası hazırlanarak Vekiller Heyetine sunulmuş bulunduğuna memnuniyetle ıttıla hâsıl edilmiştir.

(Devamı var)

Grev hakkı isteriz

(Baştarafı 1 incide)

İkinci gün birçok delegeler söz aldılar.

Delegelerin konuşmaları

17 delege konuştu. Delegelerin en çok üzerinde durdukları meseleler şunlardı:

1 — Grev hakkının tanınması ve kollektif mukavele;

2 — Birliklerin kapatılması;

3 — Türk - İş ile Vekâlet arasındaki gerginliğin sebepleri;

4 — Sendikaların, alâkalı hükûmet mensuplarının hüsnü niyet veya hissiyatlarından kurtarılarak, Anayasa teminatına bağlanması;

5 — Hür Dünya İşçi Teşkilâtına katılma hususunda, Bakanlar Kurulu kararının neden çıkarılmadığı;

6 — İşçi ücretlerinin ayarlanması.

Grev hakkı isteriz !

Konuşmalar arasında bir delege grev hakkı mevzuunda konuşurken, bütün Türkiyedeki işçi teşkilâtlarının arasından, seçilip gelmiş olan delegeler hep bir ağızdan, mahşerî bir gürültü ile "Grev hakkı isteriz!" diye bağırmışlardır.

Birliklerin kapatılması mevzuunda da, bir delege şunları söylüyordu:

"— Ne çabuk yapılanları unutuyorsunuz? 1947 senesinde Sendikalar Kanunu kabul edilirken, bazı maddelerin, sendikaların aleyhinde olduğu söylenmişti. Buna rağmen, 1947 den bu yana sendikalar kuruldu, inkişaf etti. İki ay evvel ise, bu maddeler ele alınarak, birliklerimiz kapatıldı. İçimizdeki hâdiseleri bir yana atalım da, bunlarla uğraşalım.

Artık bu meselelerin, şahısların inhisarından çıkarılması lâzımdır. Dünün Çalışma Vekili, sendikalara çalışma imkânı verir, bugünkü vermez. Sendikaların Anayasa teminatı altına alınması lâzımdır."

Diğer taraftan, bir başka delege ise, bundan bir müddet evvel Tarım İşçileri Sendikasının, çiftlikte verilen bir yemekte konuşan Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan'ın, "Türk köylüsünün sendikası yoktur. Türk işçisinin de sendikasına lûzum yoktur. Biz, Türk işçisi ile vasıtasız konuşmak istiyoruz" dediğini söyleyerek, hükûmetin sendikalar hakkındaki kanaatini belirtmek istiyordu.

İsmail İnan cevap veriyor

Konuşan delegelerden sonra, tenkidlere cevap veren Türk - İş Genel Sekreteri İsmail İnan, teker teker bütün meseleleri ele alarak, gayet vuzuhla açıkladıktan sonra, Vekâletle temas mevzuunda şunları söylemiştir:

"— Biz niçin kötü olduk? Grev hakkı istedik, Hür Dünya İşçi Teşkilâtına katılmak istedik, ücretlerin zamanın geçim şartlarına göre ayarlanmasını istedik, işçinin yaşama seviyesinin ve sosyâl durumunun yükseltilmesini istedik. Kötü olduk. Eğer bunlar istemeden verilecekti diyorlarsa, buna bir diyeceğimiz yok. Çünkü, bir şeyin istenmeden verilmesi prensibi ne dereceye kadar doğrudur, bilmiyoruz. Yoksa, Hükûmetle aramızda bir ideâl ve program ihtilâfımız yoktur. Daima Hükûmete yardımcı olmayı prensip edindik."

* * *

Türk - İş 4 üncü Genel Kurulunun 1960 Nisanında Bursa'da yapılması kur'a neticesi kararlaştırılmış ve seçimlere geçilmiştir.

Seçimler

Nuri Beşer başkanlığa, İsmail İnan genel sekreterliğe, Ömer Ergür mes'ul muhasipliğe seçilmişler; idare heyeti seçiminde de Mahmut Yüksel, Mehmet İnhanlı, İsmail Aras, Celâl Beyaz, Cemil Gider, İbrahim Denizcier, Sabri Tığlı, Seyfi Demirsoy asil âzalığa seçilmişlerdir.

Kongre, 21 Haziran günü, kongre başkanı Bahir Ersoy'un heyecanlı konuşması ile kapanmıştır.

Ham madde

(Baştarafı 1 incide)

tün çalışmalara rağmen, ham madde tedarik edemediği anlaşılmıştır.

Müessese buna rağmen, işçiyi tamamen çıkarmamış, yarımşar yevmiye ile bekletme külfetini üzerine almıştır.

Vaktiyle, Atatürk'ün emri ile kurulan ve harp seneleri içinde memleketin Millî Savunma sahasında mühim vazifeler başaran bu müessese işçileri, bugün ham maddesizlikten, boş oturmaktadırlar.

Müessesenin ham madde ihtiyacı bir an evvel halledilmeli, memleket işçisinin daha fazla mağduriyetine meydan verilmemelidir.

Civata işçilerine zam yapılmalı

SENDİKA, ÜCRETLERE YÜZDE 60 ZAM İSTEDİ

Ticaret ve Sanayii ve Demir İşleri T.A.Ş. nin Ayvansarayda kurulu civata fabrikası işçileri, Türkiye Maden - İş Sendikasına müracaat ederek, ücretlerine yüzde 60 nisbetinde zam yapılmasını istemişlerdir.

Durumu etraflıca tetkik eden Sendika, işçilerin almakta oldukları ücretlerle geçinemediklerini anlamış ve adı geçen işyeri ile bu hususta toplulukla iş ihtilâfı çıkarılmasına karar vermiştir.

Bundan başka, işçilerin saat ücretleri, meselâ 90 kuruş gösterilmesi icabederken, 70+20 kuruş şeklinde gösterilmektedir. İşçiler. müessesenin buradaki maksadının ne olduğunu bir türlü anlayamadıklarını, bunun da düzeltilmesini Sendikadan istemişlerdir.

3 Temmuz 1957 çarşamba günü ihtilâfın ilk uzlaşma safhası işyerinde ikmâl edilmiştir.

ŞiiR

GELİN PINARI

Bunca yıllar binbir hâtıra
Doldu sinende..
Kimi aşkından, kimi derdinden
Kiminin ah demesiyle,
Dağlar oynardı yerinden..
Kiminin tane tane göz yaşı
Çatır çatır çatlardı;
Olsa yerinde sabır taşı..
Hele dinlediğim şu hikâye yürekler acısı
Bu güzel diyarın şirin bacısı
Gelin olmuş giderken,
Atı senden su içmek istemiş..
Nasıl ettin de ürküttün onu;
Gerdeğe girmeden gelmişti düğün sonu
O güzel bacı serildi önünde yere,
Onu sevenlerin göz yaşı olmuştu dere.
Kerem gibi yandığın,
Mecnun misali feryadın,
Günlerce gelini andığın
Söyleniyor dillerde...
Uğursuz sayılmışsın sen artık
Bu güzel illerde...
Kerem gibi yanan damadın
Olmuşsun gelin pınarı;
Sende şifa buluyor ruhunda yanan narı
Gelin Pınarı, Gelin Pınarı...
Dertleşmek isterdim ben de seninle
Senin derdin yeter artık,
Ne beni, ne başkasını dinle..
Suyun çekilmiş, akıyor damla damla
Taşların dökülüyor,
Gelini anmakla...
Artık dik duramazsın,
İşte gelinin mezarı yanında selvi,
Semaya uzanmakta..
Diyor ki :
Sevenlerin meşalesi söndü,
Hakikat uyumakta...
Misalini gör diyor bana,
Gelin Pınarı yıkılmakta...

Kâzım Narmanlı

Bakırköy Emaye fabrikası

(Baştarafı 1 incide)

tedir :

"350 işçiyi sinesinde barındıran, her geçen gün işveren ve idarecilerinin büyük ve bitmez tükenmez enerjiyle çalışmaları neticesi, daha büyük bir gelişmeye namzet olan Bakırköy Madenî Eşya, Saç ve Emaye Fabrikaları T.A.Ş. nin biz işçilerinin sosyâl meseleleri ile alâkalı faaliyet ve tasarılarını öğrenmiş bulunuyoruz.

Bu mevzuda gelişen fabrikalarımızın bugünkü ihtiyacına kâfi gelmiyen yemekhane, soyunma yeri ve duşlarını ihtiva edecek yeni binasının modern projeleri hazırlanmış olup, tasdik için gönderildiği İmar Müdürlüğü tarafından iki seferdir iade edilmektedir ki, bu engel de inşallah kısa zamanda giderilerek, biz işçilerin büyük bir derdimizi ortadan kaldıracak yemek verme tasavvurunun yürürlüğe girmesini beklerken, bu tasavvurdan dolayı sevinç duymaktayız.

Yine öğrendiğimize göre, 1956 yılında yapılmış olan fabrikamız, sıcak hava tesisatına ilâveten, bu sefer de fırınlar sebebiyle yazın fazla sıcak olan emaye dairesine bir soğuk hava tertibatının yapılması ve bu kısımda çalışan arkadaşlarımıza, yaz günlerine mahsus olmak üzere, birer atlet fanilâsı ve pantalon verilmesi hususlarında faaliyete geçilmiştir.

Bugüne kadar bazı aksaklıklar göstermiş olan iş tulumlarımız meselemizin de, idare meclisinin yakın alâkası ile hâlloldüğunu görüyoruz. Çünkü, bizlere yapılacak iş elbiselerinin nümune kumaşlarını görmüş ve intihap ettiğimiz kumaş nümunelerini idaremize bildirmiş vaziyetteyiz. Her halde çok kısa zamanda yeni iş elbiselerimiz dikilip dağıtılacaktır.

Ayrıca, fabrika idaremiz nişan, düğün ve doğum gibi sevinçli anlarımızla, ölüm ve hastalık gibi kederli anlarımızda bizlere maddeten ve manen büyük yardımlarla bulunmakta ve kolaylıklar göstermektedir.

Bugün için tasavvur halinde bulunan spor sahası ve spor teşekkülü fikirlerini de, iş saatleri dışındaki zamanlarımızı daha iyi geçirmemizi düşünmeleri bakımından takdirle karşılıyoruz.

Fabrikamızla bizler arasında karşılıklı üzüntülerimize sebep teşkil eden iş ihtilâfımız ve yevmiye ayarlanması meselemizin de, idare meclisimiz ile sendika idarecilrimizin müsbt çalışmaları ve anlayış göstermeleri sayesinde, önümüzdeki günlerde ortadan kalkacağına inanıyoruz ki, bu hususta gerek iş yerimizin ve gerekse sendikamızın iyi niyet emareleri mevcuttur.

Yine duyduğumuza göre, fabrika idaremiz, biz işçilerin tahsil çağında bulunan yetişmiş çocuklarını san'atkâr yetiştirebilmek üzere, san'at okullarında bütün tahsil masraflarını karşılayarak okutmak tasavvurundadır ki, bu, bizler için unutulmaz bir yardım ve sevinç haberi olmuştur.

Bütün bunlarla beraber, daha bir çok hususlarda müsbet çalışmalarına şahit olduğumuz idare meclisimiz ve başta enerjik müdürümüz İsmail Ateşoğlu olmak üzere, idareci arkadaşlarımıza bu çalışmalarından dolayı, şükranlarımızı bildirmeyi burada bir borç biliriz."

Bakırköy Emaye Fb.
İşçi Mümessilliği

Hakem kurulu

(Baştarafı 1 incide)

kası, kararın gecikmesi karşısında, Yüksek Hakem Kuruluna çektiği zir tel ile, kararların bir an evvel çıkarılmasını istemiş, işçilerin mağduriyet içerisinde dört gözle kararları beklediklerini bildirmiştir.

Önümüzdeki günlerde bu iki ihtilâf hakkında Yüksek Hakem Kurulunun kararlarının çıkacağı muhakkaktır.

Beraber Öğrenelim

Sendika Denetimi ve sigorta hakkında

Yazan: Kâzım Narmanlı

Değerli arkadaşım Mıstık; arkadaşının elinden tutmuş:

— Gel, gel, sıkılma; burası sendikamız. Gel, bu efendileri de sana tanıtayım: Başkan Kemal Türkler, başkan vekilleri Cabir Metilli, Kâzım Narmanlı, Genel Sekreter Ruhi Yülü, Muharip Ali Birdal Veznedar Hasan Fakabasmaz.

Mıstığın birden aklına geldi :

— Efendiler, nasıl oldu da bugün hepiniz işi bırakıp, burada toplandınız? Nedir bu, dosyalar, hesaplar, kitaplar? Maşallah!..

— Kâzım emmi..

— Söyle Mıstık..

— Bunların başı dumanlı, ne oluyor, anlatsana?

— Bugün Bölge Çalışma müfettişleri denetime gelecek, onun hazırlığı..

— Ha, anlaşıldı. Teşekkür ederim.

Çekingen arkadaşı ile yanıma ilişen Mıstık:

— Bu arkadaşım, sana bir kaç sual soracakmış!

— Buyursun !

— Şu tatil günleri meselesi.. İş yerinde anlaşmazlık çıkmış.. Diyar ki: Özet olarak bize malûmat verin, ona göre hakkımızı arayalım..

— Peki efendim, hay hay! Evvelâ Cumhuriyet Bayramı gününü ele alalım. 28 Ekim öğleden sonra başlamak üzere, 29 ve 30 Ekim günleri devam eder. Zafer Bayramı 30 Ağustos; Ulusal, Egemenlik Bayramı 22 Nisan öğleden sonra ve 23 Nisan günü. Bahar Bayramı Mayısın birinci günü; Şeker Bayramı üç gün; Kurban Bayramı dört gün; Yılbaşı her yıl Aralık'ın 31 inci günü öğleden sonra ve Ocak'ın 1 inci günü; Gençlik ve Spor Bayramı Mayısın 19 uncu günü.. Kanunda tâyin edilen genel tatil günlerinin sonu cuma gününe tesadüf ettiği takdirde, müteakip cumartesi bütün gün tatil yapılır..

Mıstık, arkadaşına döndü:

— Memnun musun, arkadaşım ?

— Çok teşekkür ederim.

— Siz ne dersiniz, Kâzım emmi ?

— Şu konuşmayı yapma fırsatını bana verdiğinizden dolayı, ben de siz arkadaşlarıma müteşekkirim.

Bu aralık Fakabasmaz yanımıza yanaştı :

— Kâzım ağabey?

— Buyurun efendi kardeşim..

— Başkana dikkat etmiyorsun.. Defterlere dalmış..

Hakikaten, ben, Mıstık ve arkadaşı ile konuşurken, Başkan, titiz bir çalışmanın yüz aklığı içerisinde memnun, yüzü gülüyordu.

ÖRNEK İDARECİLERE

Yılın, hâtıran, ömrün geçiyor gayet temiz,
Şerefli Türk çocuğu alnında âyet temiz,
İftihar hak bizlere, yılmayan gayret temiz,
İşçi refahı için edilen feryat temiz.

Temiz, yüz akı içerisinde geçip giden şu seneleri düşününce, iki satırlık manzumeyi yazmadan kendimi alamadım.

Bütün arkadaşlarıma hürmetli selâmlar...

Kâzım Narmanlı

Hikâye

YILBAŞI GECESİ

O gece hava pek tatsızdı. Sabahtan beri kısa fasılalarla çiseleyen yağmur, her tarafa mişti.

Delikanlı, can sıkıntısının sebebini, havanın bu kasvetli ıslaklığında buluyordu. Pantalonunun sağ cebinde duran parasını hırsla şıngırdattı.

Sert bir rüzgâr yüzüne, kuvvetli bir yağmur serpintisi çarptı. Yüzünü buruşturup, boynunu geri çekerken, aklına geliveren en okkalı küfürü homurdandı. Sonra gülümsedi. Tabiata savurduğu bu küfürle içini boşaltmış, hafifletmişti sanki..

bir şarkı tutturdu. Zaman zaman durup yanından geçen çiftlerin arkasından bakıyor, içini çekerek gülümsüyordu.

Bir sinemanın önüne gelmişti. Durdu. Tembel tembel

Adımlarını sıklaştırdı. Artık yüzüne vuran ılık rüzgâr hoşuna gidiyordu. Hafiften afişleri gözden geçirdi.

— Fena değil amma, daha erken, diye mırıldandı.

Bir iki adım yürüdü. Tekrar sinirlenmişti. Şu yılbaşı gecesi yağmur yağmasa kıyamet mikopardı sanki? Mağazalara girip çıkan kalabalığı seyrederek, vakit geçirmeğe çalışıyordu. Yağmur da dinmişti artık..

"Bu sene vitrinleri de pek zevksizce süslemişler!" diye düşündü. Birinin önünde durdu. Dikkat ve itinayla alınacak bir şey seçti. Bu büyük bir porselen biblo idi: Boşluğu kucaklamış kanatlı bir kadın heykeli.. Etiketine baktı:

— Pek de pahalı sayılmaz, diye söylenerek vitrinin önünden ayrıldı.

Yan sokağa saptı. Küçük bir dükkânda ayak üstü bir duble bira içti. Çıktı. Müzik ve kahkahaları dışarı taşan bir barın önünde durdu. Tembel adımlarla içeri girdi.

Şaşkın şaşkın, başka âleme açılan bir pencereden bakar gibi, eğlenmeğe hazırlanan kalabalığı, kahkaha atan kadınlara yaltaklanan erkekleri seyretmeğe başladı. Bir garsonun kendisine doğru geldiğini görünce, telâşsızca geri döndü. Bardan çıktı.

Önünden güzel giyinmiş bir kadın gidiyordu. Bir müddet arkasından yürüdü. Karşı taraftan arkadaşlarının geldiğini görünce, geri döndü. Bu gece yalnız kalmak istiyordu. Pantalonunun cebindeki paraları avuçladı. Avucunda sıktı. Durdu.

Bir sinemanın önündeydi. Ayakları onu gişeye götürdü. Sinemadan çıkarken, hiç de güzel bulmadığı filme adamakıllı içerliyordu. Oturduğu pansiyona doğru yürümeğe başladı.

Yanından sür'atle geçen hususî bir araba paçalarını çamur içinde bıraktı. Tamam, bir bu eksikti. Bu haliyle pansiyona dönmekten başka çaresi yoktu tabiî.. Söylene söylene yoluna devam etti.

Kahvenin önünden geçerken durdu. İçeri girdi. Bir kaç talebe oturmuş, kâğıt oynuyorlardı. Onu da aralarına çağırdılar.

— Rahatsızım. Eve çıkıyorum, dedi.

Onun, odasına gittiğine bütün arkadaşları inanmışlardı. Ama, inanmamış göründüler. Şimdi kimbilir nereye gitmekte olduğundan, ne güzel bir yılbaşı geçireceğinden bahsederek :

— Gözümüz yok ama, neden olsun? diye sözde, ona sitem ettiler.

Delikanlı gülümseyerek kahveden çıktı. Çocukların söylediklerine kendisi de inanmak istiyordu. Tatlı hayâller içinde yokuşu tırmanmağa başladı. Gözü, alçak bir pencereden içeri kaydı. Ve farkında olmadan durdu. Genc bir adam, küçük bir çocukla halının üzerinde oynuyor, sobanın yanında oturan güzel bir kadın da ona bir şeyler söylüyordu.

Delikanlı silkindi. Yanaklarının göz yaşı ile ıslanmış olduğunu hissetti. Etrafına bakındı. Kutsal bir evi kirletiyormuş gibi geldi ona.. Hızla uzaklaştı oradan..

O odadaki hava hic yabancı gelmiyordu ona.. O da böyle bir yılbaşı gecesi hatırlıyordu. Amma, çok eski bir hâtıra mı, yoksa ilerdeki senelere ait bir düşünce mi, bunu bilmiyordu. Vücuduna tatlı bir sıcaklık yayıldı. Gözleri parladı. Şimdi yürüdüğü yolu daha iyi görüyor, daha emin adımlarla ilerliyordu.

Henüz istikbâle inanıyordu.

Delikanlı yirmi iki yaşındaydı.

HİKÂYECİ

(1954 Sendikacılık Kurs Notlarından)

İŞÇİ Mümessili

1954 senesi içerisinde Tophane 'deki İş ve İşçi Bulma Kurumu lokalinde açılmış bulunan Sendikacılık Kursunda verilen ders notlarının (bilhassa Amerikalı profesörlerin) en çok lüzumlu kısımları, bundan sonra gazetemizde müteselsilen çıkacaktır. Üyelerimizin az da olsa, bir fayda temin edebilecekleri kanaatindeyiz...

Kurs No: 8, Ders No: 3

1 — İşçi temsilcisi kimdir?

A) İşçi mümessili; işine, doğrudan doğruya temsil ettiği kimseler tarafından seçilerek gelir. Eğer mümessili olduğu kısımdaki kimseler az ise, bunlar bir araya gelir ve onu seçerler.

B) Keza işçi mümessili, işverenlerle sendika üyeleri arasındaki başlıca sözcüdür. O atelyede bulunduğundan ve orada çalıştığından, yalnız işçilerle değil, aynı zamanda işverenlerle, meselâ işçibaşıyla da doğrudan doğruya münasebettedir.

C) Asıl ehemmiyetli olan husus, onun sendika ile sendika üyeleri arasındaki başlıca rabıta oluşudur. Ekseriya sendika icra komitesi, üyelere verilecek haberleri ona bildirir ve buna mukabil üyeler de ekseriya sendika hakkındaki ve sendika icra komitesine bildirilmesini istedikleri fikirlerini ona söylerler.

Ekseriya sendikaların pek faal olmayan üyeleri ile sendika arasındaki başlıca rabıta odur. Sendika toplantılarına hiç iştirak etmeyen veya sendikanın işleyişiyle ilgilenmeyen üyeler, sendika hakkında bütün haberleri işçi mümessilinden alırlar.

D) İşçi temsilcisi, ücretsiz çalışır. Sendika liderlik kademesi gözönünde tutulursa, işçi temsilcisinin liderliği altında pek az sayıda kimse bulunduğu ve binaenaleyh, pek ehemmiyetli bir işi olmadığı zannedilir. Fakat, işte herhangi bir Amerikan sendikasındaki bu mümessillerdir ki, bu sendikayı ya iyi veya kötü bir sendika haline sokarlar.

Keza, eğer temsilcileriniz iyi ise, üyelerin geniş bir ekseriyeti, böylece sendika ile mükemmel müsbet bir rabıtaya sahip olacaklardır. Çünkü, üyelerin hemen daima görüp konuştukları bu temsilcilerdir. Amerikan sendikalarının gelişmesiyle birlikte, teessüfe şâyân olup, ekseriya önüne geçilemiyen bir husus şudur ki, sendika icra komitesi, çoğu zaman sendika üyeleriyle pek az temastadır.

Onlar, münasebetlerini işçi temsilcisi vasıtasiyle tesis ederler; şayet bu temsilci iyi değilse ve onları iyi temsil edemiyorsa, bundan bütün üyeler zarar görür. Sendikaya karşı olan vazifelerinde muvaffak bir işçi mümessili, sendika icra komitesinde liderliğe doğru yürüyen bir işçi mümessilidir.

2 — İyi bir işçi temsilcisinin vasıfları nelerdir?

A) Gayet önemli olan husus, onun tarafsız ve dürüst olmasıdır. Kendi kısmında çalışanlardan bazılarına garaz besleyen ve diğerlerini himaye eden bir temsilci, iyi bir işçi temsilcisi vasfını haiz değildir. Çünkü, kısa zamanda bütün üyeler onun kararlarına itimadlarını kaybederler. Çünkü bu kararlar, iyi bir sendikacılık ruhu ile değil, şahsî hislere dayanılarak verilmiştir.

B) O, sendikasına ve sendikasının kendi mensuplarına yapmaya çalıştığı şeylere inanır. Çünkü, ancak iyi bir sendikacılığın gayelerine inanan bir kimse, diğerlerini bu gayelere ikna edebilecek kudrete sahiptir. Keza, onun vazifesi, ihtiyarî ve zordur. İyi bir sendikacılığın esas gayesini teşkil eden, diğerlerine yardım etme emeline ulaşmanın verdiği şahsî tatminden başka hiç bir ücret alamaz.

C) Bir çok vak'aları kavrayacak kadar bilgili olmalıdır. Biraz sonra, onun neler bildiğini göreceğiz. Gelecek derste, işçi temsilcisi ve şikâyet usulünden bahsederken, onun sorulacak suallerin cevaplarını bilmek zorunda olduğunu göreceğiz.

D) Fakat belki de en önemli vasfı, cesaretli ve azimkâr oluşudur. Onun, sendika ile işverenler arasındaki münasebetlerindeki başlıca rehber, iyi sendikacılık hasletidir. Bu bakıma göre, sendikacılıktan maksat, onun diğerleriyle olan münasebetlerinde metin ve namuslu olması demektir. Öyle bir metanet ve namus ki, bazan münasebette bulunduklarının hoşuna gitmeyebilir..

O, diğer üyeler ve işverenler önünde, sendikanın değerini alçaltan bir üyeyi yola getirmelidir. Keza, işverenlerle olan müzakerelerinde, vak'alara dört elle sarılır ve hakikati daima muhafaza eder; hattâ bu hakikat işverenlerin işitmek istemedikleri cinsten olsa dahi... İşte bütün bunlar, işçi temsilcisinin oldukça metin ve cesur olmasını icap ettiren bir husustur.

3 — İşçi temsilcisinin bilgili olduğunu söylemiştik; şimdi neleri bildiğini inceleyelim :

A) O, fabrikada çalışmakta olan kimselerin çalışma şartlarını tesbit eden ölçü ve kıstaslar koyan kontrat ve kanunlar hususunda daima işleyen bir malûmatı haizdir. Bu demek değildir ki, o, bir kontratı veya kanunu en ince teferüatlarına kadar bilsin.. Fakat bir kanun veya kontrata riayet edilmediğini anlayacak kadar bilgi sahibidir.

B) O, kendi kısmındaki kimseler hakkında malûmat sahibidir. İşleri nedir? Yevmiyeleri ne kadardır? Ne zamandır burada çalışıyorlar? Keza onların şahsiyetleri hakkında da fikir sahibidir: Her zaman şikâyet ediyorlar mı? Diğerleriyle iyi geçiniyorlar mı? Mâzilerinde neler yapmışlardır? Sendikaya karşı hatâ hareketleri nasıl? Ve iyi bir âza mıdırlar?

C) Sendikasının bütün hususlarına vâkıftır. Sendika, âzaları için neler yapmıştır? Ve neler yapmaya çalışıyor? Sendika icraatında muayyen müşkül ve meseleleri kimler çözmek selâhiyetindedirler? Niçin sendika bazı sahalarda muvaffakiyetsizliğe uğramıştır? Diğer bir tâbirle, sendika hususlarında üyelerin soracakları bütün sualleri cevaplandırmak durumundadır.

(Devamı var)

İşçi Sigortaları Kurumunun 12 nci Genel Kurul Toplantısı 11 Haziranda, Kurumun Ankara Merkez binasındaki konferans salonunda toplanmış ve 8 gün devam etmiştir. Delegeler 3 gün fasılasız olarak konuşmuşlar, tenkid ve dileklerde bulunmuşlardır. Delegeleri (üstteki resim) toplantı halinde ve Anıt - Kabirde Büyük Ata'nın yüksek huzurunda görüyorsunuz..

Bilindiği gibi, işçi mümessili seçimleri Mayıs sonunda hitama ermiştir. Fakat, üç aylık seçim devresi içerisinde seçim yapmamış olan işyerleri de, mevzuatın muvakkat seçim hükmüne göre, seçimlere devam etmektedirler. Bu devre yeni seçilen mümessiller, sık sık Sendikaya gelerek izahat almakta ve arkadaşlarına faydalı olmaya çalışmaktadırlar. Yukarıda, Demas Demir Çekme Fabrikası işçi mümessilleri 1 — Ahmet Tereci, 2 — Ali Çetin, 3 — Aziz Siyah ile, Ermis Fabrikası mümessilleri, 4 — Mustafa Kara, 5 — Sotiri Kalonoğlu, 6 — Hüsnü Günveri görülmektedir.

Merkez Şubesi

(Baştarafı 1 incide)

nin açılışı yapılacak ve bu bölgeye bağlı, gerekli semt şubelerinin teessüsüne çalışılacaktır.

Şube müteşebbis heyeti şu üyelerden müteşekkildir: Hüsamettin Torun (başkan), Erol Özer (başkan vekili), Fikret Kileci (sekreter), Kadir Mirza (muhasip), Halil Sezer (veznedar); âzalar: Zekâi Gündoğdu, Nureddin Çınar, İhsan Şanlı, Rıza Yılmaz, Orhan Demirdöğen, İzzet Abut.

Türk-iş iş başında

(Baştarafı 1 incide)

b) Ayrıca, Birlik ve Federasyonlardan başka, sendikalar da ayda 10 lira aidata bağlanmıştır.

2 — Türk - İş icra organı, her zaman için sendika, birlik ve federasyon, muamelât ve hesabatını kontrol etmeye, bir yolsuzluk ânında o teşekkülün genel kurulunu toplantıya çağırmaya veya denetim, haysiyet ve idare kurullarını faaliyete geçirmeye selâhiyetli kılınmışlardır.

Yapılan toplantıda, sendikaların bu günden, üye ve sendika aidatlarının altışar aylığını peşin olarak Türk - İş'e vermeleri kararlaştırılmıştır.

* * *

Türk - İş Program Komisyonu Raporu

Türk - İş Genel Kurulu, program komisyonu raporu ile, icra organının çalışmasındaki mühim hatlar tâyin edilmiştir.

Kongrede kabul edilen program komisyonu raporu şudur :

1 — Ağır işlerde çalışanların yaz aylarında iş saatlerinin 6 ya indirilmesi;

2 — Fikir işçileri kanununun hususî sektörde çalışanların tefrik edilmesi suretile çıkarılması;

3 — Ücretli senelik mezuniyet kanununun çıkarılması,

4 — İş mahkemelerinin rasyonel hâle getirilmesi;

5 — Garson ve benzeri işçilerin hizmet karşılığı ücret almaları hakkındaki nizamnamelerin revizyona tâbi tutulması;

6 — Sendikacılığın inkişafı ve hareketlerin olgunlaşabilmesi için grev, lokavt ve mecburî kollektif akit sisteminin kanunlaşması için faaliyet gösterilmesi;

7 — Millî sendikacılık şuurundan, memleketin ve mensuplarının daha fazla müstefid olabilmesi için, 5018 sayılı Sendikalar Kanununun günün icaplarına göre tâdili ve bilhassa mahallî işçi sendikalar birliklerinin ve federasyonun hükmî şahsiyetlerinin teminat altına alınması;

8 — İşsizlik sigortasının teminat altına alınması;

9 — İş Kanununun, bugünün ihtiyaçlarına cevap verecek hale getirilmesinin temini.

İŞYERLERİNDEN
RÖPORTAJLAR

Dağ deviren işçiler

Kınalıada taş ocaklarında çalışan Sendikamız üyeleri, hem aidatlarının alınması ve hem de bu arada kendileriyle iş yerlerinde bir sendika idarecisinin hasbihalde bulunması arzularını Genel Sekreterimiz Ruhi Yümlü'ye bildirmişler..

Ruhi arkadaşımız hemen beni yakaladı:

— Narmanlı, kardeşim, dedi. Şu ziyareti sen yapıver.

Yümlü'nün işlerinin çokluğu ile istirahatli oluşum bir araya gelmesi neticesinde, "Selâm sana Kınalıada!" dedik ve yola düzüldük.

Samimî ve cana yakın bu dağ eriten (müsaadenizle onlara "dağ eriten' diyeceğim) işçilerle biraz sonra yan yana idik. Hepsi dudaklarında hafif bir tebessüm, makinelerin kulakları sağır edici gürültüsü içinde dağlarla boğuşuyorlardı..

Taş ocaklarını gezdikten sonra, işyerinin yazıhanesine geldik. Yeni seçilen mümessil arkadaşlarla üyeler etrafımızda toplandılar.

Ali Bekâr, Mehmet Sarıyer, İlhan Şahin, Sabri Delihasan'dan müteşekkil mümessiller heyeti karşımda dimdik. Onların işçi menfaati için nasıl didineceklerini tahmin etmek kabil.. Temiz ve hoşsohbet, sıcak kanlı insanlar.. Cemiyete faydalı olabilmek için, elden geleni yapacaklarını ihsas ettiriyorlar.

İşçi arkadaşlarımız, iş yerindeki çalışma şartlarından memnunlar. Yevmiyelerden ve mesai saatlerinden şikâyet yok..

İş yerinde sıhhat memurluğu yapan Ahmet Akçay, Sigortadan şikâyetçi olduğunu belirtti ve şunları söyledi:

"— Sigorta, hastalanmadan önce işçi sağlığını garanti altına almalı ve tedbirler düşünmelidir. Hastalandıktan sonra da tam bir ilgi beklemek hakkımız.. Elinden geleni yaptığını inkâr etmiyor ve buna teşekkür ediyoruz. Yalnız Sigortanın lâkaydisi bizi üzüyor. Bunların da telâfi edileceğine inanıyoruz.

Aynı mevzuda, Sigortanın İstanbul Şubesi Müdürü Nedim Güven, seminerlerde ders verirken, bizleri tenvir etti ve bu mevzular üzerinde hassasiyetle durdu."

Kendilerine herhangi bir şikâyet vukuunda derhal Sendikaya müracaat etmelerini, böylece meselelerin daha garantili olarak lehlerine netice vereceğini söyledim.

Vakit gelmişti. Nazla geldiğim bu sıcak kanlı dağdevirenlerin yanında istemeye istemeye, üzülerek ayrıldım.

Gösterdikleri samimiyete teşekkür eder, işlerinde başarılar dileriz.

Kâzım Narmanlı

ÜCRETLERE YÜZDE 15-25 NİSBETİNDE ZAM YAPILDI

Bankalarda kurulu Ventura Madenî Eşya Fabrikası işçilerinin, ücretlerine zam yapılması hususunda Türkiye Maden - İş Sendikasına yaptıkları müracaat, derhâl Sendikaca tetkik edilmiş ve bu hususta toplulukla iş ihtilâfı açılmasına karar verilmiştir.

Sendika temsilcileri, geçen hafta içerisinde işyerine gitmişler, işverenle yapılan uzun müzakerelerden sonra, işçi ücretlerine yüzde 25-25 arasında bir zam yapılması hususunda anlaşmaya varmışlardır.

Yapılan zam, 1 Temmuz 1957 tarihinden itibaren tatbik edilecektir.

REMAS SICAK TEL ÇEKME İŞÇİLERİ YÜZDE 60 ZAM İSTİYOR

Silâhtarağa'da kurulu Remas Ltd. Şirketinin Sıcak Tel Çekme Fabrikası işçilerinin toplu halde Türkiye Maden - İş Sendikasına müracaatla, ücretlerine zam yapılmasını istemeleri üzerine, Sendika meseleyi etraflıca incelemiş ve adı geçen işyeri ile bu hususta toplulukla iş ihtilâfı açılmasına karar vermiştir.

İşçiler, dilekçelerinde yüzde 60 nisbetinde zam istemişlerdir. Önümüzdeki günlerde, Sendika, işçilere zam teminine çalışacaktır.

Maden-iş Yardım Sandığı Tüzüğü

(Geçen sayıdan devam)

İHTİYARLIK YARDIMI:

Madde 20 — Aşağıdaki şartları ikmâl etmiş üyelere, üyenin müracaatı üzerine, Maden - İş Sendikasının merkez idare heyeti kararı ile 50 - 150 lira ihtiyarlık maaşı bağlanır. İdare heyeti karar verirken, üyenin aidat ödediği yevmiye nisbeti ile, üye olduğu tarihten itibaren ödemiş olduğu aidat yekûnunu nazarı dikkate alır.

Bu yardım, 12 nci madde hükmünden muaftır.

a) Üye, İşçi Sigortaları Kurumunca sigortalı bulunuyorsa, Sigortaca ihtiyarlık veya malûliyet maaşının bağlanmış veya şartların noksan olması sebebile, toptan ödeme yapılmış bulunması;

b) Üye, İşçi Sigortaları Kurumunca sigortalı bulunuyorsa, İşçi Sigortaları Kurumu mevzuatınca kabul edilmiş olan ihtiyarlık veya malûliyet yaş haddini ikmâl etmiş olması ve Sigortanın kabul etmiş olduğu şartlara uygun şekilde malûliyetinin tesbit edilmiş bulunması;

c) Üyenin 4 ve 9 uncu madde hükümlerine göre, Maden - İş Sendikasına aidat ödemiş olmak şartı ile, en az beş senelik kıdemli üye olması;

d) Üyenin, maden, madenî eşya ve makine sanayii iulerinde en az 20 senelik kıdemli ibçi olması;

İhtiyarlık aylığı bağlanması için gerekli şartlardır.

ASKERLİK YARDIMI:

Madde 21 — Maden, madenî eşya ve makine sanayiinde ilk işe başladığı tarihten itibaren en geç 6 ay içerisinde Maden - İş Sendikasına üyeliğinin kabulü için müracaat etmiş olan veya bu ilk 6 aylık çalışma devresinde, o bölgede Maden - İş Sendika teşkilâtı bulunmadığı takdirde, o bölgede Maden - İş Sendika teşkilâtının ilk kuruluşundan itibaren 6 aylık müddet içerisinde, Maden - İş Sendikasına üyeliğinin kabulü için müracaat etmiş olan ve en az 12 aylık kıdemli üyenin askerlik halinde, on yevmiye tutarında nakdî yardım yapılır.

İŞSİZLİK YARDIMI:

Madde 22 — a) En az 12 aylık kıdemli ve bu tüzüğün 24 üncü maddesinin (a) bendine uygun şekilde işten çıkartılan üyeye;

b) En az 7 aylık kıdemli ve bu tüzüğün 24 üncü maddesinin (b) bendine uygun şekilde işten çıkartılan sendika temsilcisi veya mutemedine, yeni işte çalışmağa başlayıncaya kadar geçen günlerin yevmiyesi tam olarak ödenir. Yeni işte çalışmağa başladığı tarihten itibaren bu yardım kesilir.

Madde 23 — İşte çıkartılan üyenin veya sendika temsilcisi ve mutemedinin, 22 nci maddedeki yardımdan faydalanabilmesi için, işten çıkarılma ihbarını tebellüğ ettiği tarihten itibaren en geç iki iş günü içerisinde Sendikaya müracaat etmesi şarttır. İşten çıkarılan üye veya sendika temsilcisi ve mutemedi, sendikaca yeni işe gönderilir. Sendikaca bulunacak yeni iş, üyenin çıkarıldığı işten, ücret ve çalışma şartları itibarile yüzde 75 den daha az kalitede olamaz. Sendikaca işe gönderilen üye, en çok üçüncü sefer gönderildiği işi beğenmeye ve sebat edip çalışmağa mecburdur. Aksi halde, yapılmakta olan işsizlik yardımı derhal kesilir.

Madde 24 — İşten çıkarılan üyenin işverence gösterilen çıkarma sebebi makûl görülmüyorsa, Sendiak Genel Başkanlığınca, genel merkezin bulunduğu bölgede genel sekreterliğe veya lûzumu halinde kurulacak bir komisyona, diğer bölgelerde ise, o bölgenin merkez şubesi sekreterliğine veya lûzumu halinde, o şube başkanlığının başkanlığında kurulacak komisyona, hakikî işten çıkarılma sebebinin tesbiti için tetkikat yaptırılır.

a) Yapılan tetkikat neticesinde, üyenin kendi kusuru olmayan bir çıkarma sebebi tesbit edilmişse, (umumî tensikat, müsbir sebep dolayısiyle işten ayrılma veya çıkarılma, sıhhî ve bedenî kifayetsizlik, hak arama ve sendikaya üye olma veya umumiyetle sendikacılık yapma gibi hallerde) 22 nci maddenin (a) fıkrası gereğince, işsizlik yardımı yapılır.

b) Sendikaya üye kaydetme ve aidat toplama veya sendikanın talimatına uyarak, umumiyetle sendikacılık yapma sebebile işten çıkartılan sendika temsilcisi veya sendika mutemedine 22 nci maddenin (b) fıkrası gereğince, işsizlik yardımı yapılır.

Bu maddenin (b) fıkrası dışında olmak üzere, (a) fıkrasına uygun şekilde işten çıkartılan sendika temsilcisi veya sendika mutemedine 22 nci maddenin (a) fıkrası gereğince, işsizlik yardımı yapılır.

(Devamı var)

Grev ve Lokavt Kanunu

Önümüzdeki günlerde tasarı meclise getirilecek

Milletvekillerinden Prof. Fethi Çelikbaş, Dr. İbrahim Öktem, Turan Güneş, Sabahaddin Çıracıoğlu müştereken bir "Grev ve Lokavt Kanunu" tasarısı hazırlamışlardır. Tasarı, önümüzdeki günlerde T. B. M. Meclisine sunulacaktır.

Bu hususta Çıracıoğlu şunları söylemiştir:

"— Biz grevi, işçilerin sosyâl ve ekonomik haklarının korunması için bir vasıta ve demokrasi nizamı içinde sendika hürriyetinin bir tezahürü olarak kabul etmekteyiz. Esasen grev hakkı, sendika hürriyetini tamamlamaktadır. Bugüne kadar siyasî iktidarlar tarafından tanınmak istenmiyen bu hak, Türk işçisine mutlaka verilmelidir. Türk işçisine hre surette inanıyor ve itimat ediyoruz."

Tasarının birinci maddesinde şöyle denmektedir:

"Sendikalar ve muayyen bir iş koluna dahil sendikalardan teşekkül eden federasyonlar, bu kanun hükümlerine uymak şartiyle, grev ilân etmek hakkını haizdirler.

İkinci maddede grev, "İşçilerin kendi menfaatlerine daha uygun gördükleri iş şartlarının işverene kabul ettirilmesi veya işçilerin haklarına işverenin riayetini sağlamak veya mer'i iş şartlarının tatbikine dair usul ve tarzların tâdilini temin etmek maksadiyle, toplu bir şekilde muayyen veya gayri muayyen bir müddet için işi tatile karar vermek." şeklinde tarif edilmiştir.

3 üncü maddede, aşağıda zikredilen iş yerlerinde grev yasak edilmektedir:

Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Jandarma Umum Kumandanlığı ve Emniyet Umum Müdürlüğüne bağlı iş yerlerinde; kanunen harp malzemesi addedilen malzeme imâl eden iş yerlerinde; her nevi sağlık müesseselerinde; ilâc ve sıhhî malzeme tevzi eden iş yerleriyle Kızılay'da; yangın söndürme hizmetlerinde ve ziraî iş yerlerinde hasat zamanında..

4 üncü maddede yangın, su baskını, zelzele, salgın, hastalık ve kıtlık hallerinde bu felâketlerin vuku bulduğu bölgelerde grev ve lokavtın muvakkaten yasak edilmesi hakkı Bakanlar Kuruluna tanınmaktadır.

5 inci maddeye göre, umumî ve kısmî seferberlik ile, harp zamanlarında grev yasaktır.

7 nci maddede şöyle denmektedir:

"Grev ilânı kollektif ve ferdî iş akitlerine nihayet vermez. İş Kanununun 13 üncü maddesindeki kıdem tazminatı hakkına halel vermez. Grev ilânı yıllık ücretli izinlere, hafta tatili ve genel tatil günlerindeki ücretlere ve her nevi işçi sigortaları prim ve ödeneklerine halel getirmez.

8 inci ve 9 uncu maddelere göre de, işveren, grevin devam ettiği müddette, başka işçi çalıştıramaz ve işçiler grev müddetince ücret talep edemezler.

10 uncu madde, grevde nelerin yasak olduğuna dairdir. Grev ilân eden işçiler, sadece işe son vermekle yetinirler; şahıslara karşı her türlü cebir ve şiddet istimali, binalara, nakil vasıtalarına, âletlere karşı zarar ve ziyan ika edilmesi memnudur.

11 inci maddede, greve iştirak etmeyen işçilerin işyerinde çalışmaya devam etmek haklarının mahfuz olduğunu, işverenin de bu gibi işçileri çalıştırmak hakkını haiz bulunduğunu tasrih etmektedir.

Tasarının ikinci faslı, lokavt hakkına ayrılmıştır. Bu fasılda da, işveren veya işveren sendikalarının lokavt hakkı kabul edilmekte ve lokavtın tarifi yapılmaktadır. Bu tarife göre işverenler, "Kendi menfaatlerine daha uygun gördükleri, başka iş şartlarını işçiye kabul ettirmek veya mukavele ile sağlanmış haklarına işçilerin riayetini sağlamak maksadiyle, muayyen veya gayri muayyen bir müddet için, işi tatil etmelerine lokavt denir."

Tasarıda 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeler ahkâmı lokavt için de mer'idir.

16 ncı madde, lokavt ilân eden işverenin, lokavt müddeti zarfında o işyerine bağlı işçilerin yerine başka işçi çalıştırmasını men etmekte; 17 nci madde ise, lokavt müddetince işçilerin ücret talep edemiyeceklerini tasrih etmektedir.

Üçüncü fasıl, uzlaştırma konusuna tahsis edilmiştir.

18 inci maddede, grev ve lokavt ilânının serbest olduğu işlerde çıkacak uyuşmazlıklar, grev ve lokavt başlamadan evvel tarafların uzlaştırma usulüne gitmeleri mecburî kılınmaktadır. Ayrıca, toplu iş uyuşmazlıklarını halletmek üzere, bir uzlaştırma komisyonu kurulması derpiş edilmektedir. Bu komisyon, Çalışma Bakanlığı tarafından tâyin olunacak bir şahsın başkanlığında iki işçi ve iki işveren temsilcisinden müteşekkil olacaktır.

Taraflar, uzlaştırma komisyonunun kararını kabul edip etmediklerini yazılı olarak en geç 3 gün içinde komisyona bildirecek, uyuşmazlığı çıkaran taraf bu tebliği müteakip, 3 gün içinde grev veya lokavt ilân edebilecektir.

4 üncü fasıl, tahkim meselesini ele almaktadır. Herhangi bir şekilde, ezcümle kollektif mukavele ile grev veya lokavt hakkından peşinen vaz geçildiğine ve mecburî tahkimin kabul edildiğine dair vâz edilecek kayıtlar, hükümsüz adedilmekte, fakat grev veya lokavtın devamı esnasında ihtiyarî tahkim kabul edilmektedir.

Gene bu fasılda şöyle denmektedir:

"Tahkime, grev veya lokavtın ilânından evvel başvurulması halinde, tahkim muameleleri sona erene kadar, grev veya lokavt yapılamaz."

5 inci fasılda, grev ve lokavt müesseselerine tatbik edilecek müşterek hükümler serdedilmiştir. Çalışma Bakanlığı, taraflar arasında uzlaştırma teşebbüslerini yaptırmaya yetkilidir.

Grev veya lokavt halinde, mahallin mülkiye âmiri, grev veya lokavtın cârî olduğu iş yerlerinde lûzumlu emniyet, sağlık, inzibat ve koruma tedbirlerini alır. Şu kadar ki, bu tedbirler, grev veya lokavta iştirak edenleri herhangi bir mecburiyet altına sokamaz. Mahallî mülkî âmirler, bu tedbirlerin alınmasında ve nakliye, depolama ve emsali hizmetler için yakın askerî birliklerden yardım talep edebilirler.

Muayyen bir veya birden toplu iş uyuşmazlığını mevzu olarak alan bir grev veya lokavtın, sona ermesinden sonra, üç ay içinde grev veya lokavtı ilân etmiş olan sendika veya federasyon, aynı uyuşmazlık için tekrar grev veya lokavt ilân edemez.

Tasarının son faslı, ceza hükümlerine ayrılmıştır. Bu fasılda, yukarıda serdedilen maksatlar dışında, grev veya lokavt ilân edenlere verilecek cezalar tesbit edilmiştir.

İLÂN

Türkiye Maden, Madenî Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikası Başkanlığından:

İstanbul semt şubelerimizden Eyüp Şubemizin yıllık genel kurul toplantısı, 21 Temmuz 1957 pazar günü saat 10 da Eyüp Mete Sineması salonlarında yapılacaktır.

Sayın üyelerimizin teşrifleri rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Kongre divanı seçimi.
2 — Faaliyet raporu okunması.
3 — Tenkid ve dilekler.
4 — Şube idare heyeti seçimi.

İLÂN

İstanbul Bankasının Sütlüce Ajansından almış olduğum 1034 numaralı küçük cari hesap cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

1034 No.lu
Nafi Metilli

MADEN — İŞ
Türkiye Maden, Madenî Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikası adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:
KEMAL TÜRKLER
15 günde bir Cumartesi günleri çıkar.
İçtimaî - İktisadî - Fikir - Magazin Gazetesidir.
Basıldığı yer:
VAKIT MATBAASI

SOLDAN SAĞA DOĞRU

Bir yüksek sosyete kadını, meşhur muharrirlerden birine müracaat ederek, edebiyat yapmak istediğini söyler ve sorar:

— En ziyade yazı yazma tarzı nedir, üstadım?

— Soldan sağa doğru!

AŞKIN SONU!

Sevişerek evlenen bir çiftin ayrılmaya karar vermeleri herkesi hayrete düşürmüştü.

En yakın ahbaplarından biri, eski mes'ut kocayı bularak, bu işin sebebini öğrenmek istedi:

— Yahu, dedi. Hani siz sevişiyordunuz?

— Evet, sevişiyorduk. Yine sevişiyoruz.

— Senin anlıyacağın dostum, birbirimizi o kadar çok seviyoruz ki, evlilik hayatında devam edip, birbirimizin kalbini kırmak istemiyoruz.. Onun için ayrılmaya karar verdik!

SAKIN HAVVA OLMASIN!

Bay, bayan ve çocukları, sofrada öğle yemeği yiyorlar. Lâf arasında bay, karısına der ki:

— Karıcığım, bu sabah mektep arkadaşım Âdem'e rastladım. Akşam yemeğini onunla beraber lokantada yiyeceğim.

— Âdem mi, yoksa Havva mı?..

SEVİNÇ TELÂŞI

Avrupa'da bir belediye şubesi nüfus kalemine müracaat eden bir adam, memura der ki:

— Kaynanamın ölümünü kaydettirmeye geldim.

— Saat kaçta öldü?

— Doktor, iki saate kadar öleceğini söyledi!